
**ACTA – RESUM DE LA REUNIÓ DEL GRUP DE TREBALL “MERCAT LABORAL I TURISME”
DEL CONSELL MUNICIPAL TURISME I CIUTAT**

Data: Dilluns, 19 de març de 2018

Hora: 17:00h

Lloc: Sala Món, Barcelona Activa (C/ Llacuna, 162)

Assistència

Persones que han assistit:

- Ángel Díaz, Expert
- Albert de Gregorio, Consorci de Turisme de Barcelona
- Carme Madrigal, Som Paral·lel
- Carmen Mozo, Pimec Comerç
- Sílvia Pastor, Associació d'Apartaments Turístics (APARTUR)
- Roser Prenafeta, Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya
- Manel Romero, Associació de Veïns El Coll
- Vicenç Tarrats, CCOO

Ponents:

- Jesús Lodeiro, Equip Sectorial Hosteleria i Turisme UGT
- Esteban Sanabria, Secretari Negociació Col·lectiva CCOO Federació de Serveis de Catalunya
- Ricard Sánchez, Departament de Relacions Laborals i Autònoms PIMEC

Secretaria tècnica:

- Secretària CTiC, Rosa Bada
- Momentum^{co}, Joan Casals

Persones excusades:

- Joan Balañach, Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona (FAVB)
- Ana Barluenga, Associació Catalana de Agències de Viatges Especialitzades (ACAVE)
- Joan Callís, Expert
- Ernest Cañada, Expert
- Juanjo Casado, UGT
- Òscar Casanovas, CETT-UB
- Manel Casals, Gremi d'Hotels de Barcelona (GHB)
- Reme Gómez, Associació de Veïns Barri Gòtic
- Marta González, Associació Catalana de Professionals de Turisme (ACPT)
- Joan Itxaso, Associació de Veïns de la Sagrada Família
- Sergi Marí, Ajuntament de Barcelona
- Elisa Martí, Fem Sant Antoni
- Núria Paricio, Barcelona Oberta
- Xavier Ricart, Cambra de Comerç
- Marc Rodés, Grup municipal Partit Demòcrata de Catalunya
- Josep Anton Rojas, Consorci de Turisme de Barcelona
- Àngels Santigosa, Ajuntament de Barcelona
- Joan Torrella, Ajuntament de Barcelona
- Melissa Torres, CETT-UB
- Teresa Udina, Ajuntament de Barcelona

Desenvolupament de la sessió

Benvinguda i context

Rosa Bada dóna la benvinguda i agraeix l'assistència a les persones participants i als ponents, a qui presenta breument.

Presentacions

Esteban Sanabria denuncia la precarietat laboral existent en el sector turístic, detallant alguns dels seus principals aspectes negatius com són:

- la temporalitat excessiva, que al seu parer és estructural, ja que no existeix una correlació clara amb l'estacionalitat del sector
- l'excés de parcialitat involuntària en la contractació.
- el mal ús que sovint es fa de les pràctiques no laborals, que al seu parer són, conceptualment, positives.
- problemes de salut laboral, com en el cas de les cambres de pisos.

Així mateix considera que cal fomentar mesures de flexibilitat pactades per tal de millorar la difícil conciliació de la vida laboral i familiar i que hi ha, encara, molt camp per recórrer en termes d'igualtat de gènere, especialment en el cas d'empreses petites.

Destaca el paper fonamental de la negociació col·lectiva, malgrat haver quedat debilitada en la reforma laboral de l'any 2012. Explica que actualment s'estan introduint clàusules per:

- prioritzar treballadors i treballadores a temps parcial per ocupar eventuais vacants a temps complet.
- millorar el tractament de les hores complementàries
- assegurar les pràctiques laborals amb tutor.
- introduir permisos per a la conciliació: permisos retribuïts, per lactància, ...
- impulsar la formació.

Considera que seria beneficiós impulsar canvis legals respecte a les subcontractacions d'activitats, en la línia que l'empresa que externalitza garanteixi que es respectaran les condicions del conveni del sector. Destaca la importància de la inspecció laboral per garantir el compliment de les normes laborals i detectar frau en la Seguretat Social. Considera necessària una nova reforma laboral.

Jesús Lodeiro comenta que en el sector de l'hosteleria es compleix millor la normativa laboral que en el de la restauració. Denúncia que la majoria d'irregularitats tenen lloc als caps de setmana que és quan hi ha menys inspecció laboral. Explica que en els hotels grans hi ha més control, ja que hi ha representació legal dels treballadors i treballadores. Considera que es juga amb el temps parcial com si es tingués personal a temps complet i que sense una inspecció forta és difícil abordar el problema de la infra cotització dels treballadors a la Seguretat Social.

Explica que en els darrers anys ha tingut lloc una important reducció en les plantilles i que ara, un cop superats els anys més complicats, no es contracta a nou personal, sinó que s'estiren les plantilles en base a la flexibilitat, no sempre pactada amb els treballadors i treballadores.

També destaca que amb la reforma hi ha molta dificultat per assolir acords de convenis i considera que caldria regular la càrrega de treball en les externalitzacions.

Comparteix la idea que el principal repte de futur és millorar la qualitat de l'ocupació gràcies a una millor formació.

Ricard Pérez considera que és important contextualitzar, valorant allò que és positiu i entendre que venim de passar la pitjor crisi econòmica des de l'any 1929. En aquest sentit discrepa respecte al pessimisme mostrat pels altres ponents. Aporta dades que mostren que, a nivell estatal van haver-hi l'any passat només 1.200 inaplicacions, amb una afectació a 20.000 persones.

Destaca el valor estratègic del sector, al qual associa un retorn situat entre l'1,8 i el 2. Recorda que a Barcelona ocupa més gent del que representa el PIB i que en els anys de crisi ha permès salvar un gran nombre de llocs de treball.

Explica que PIMEC està a favor de negociar els convenis col·lectius i que n'hi agradaria negociar-ne més dels que negocia actualment, il·lustrant així que la voluntat de negociació existeix i està garantida.

Considera que a l'hora de fer lleis, cal tenir en compte que el teixit empresarial català és de microempreses, amb una mitjana de cinc treballadors i que aquestes no són les que més frau cometien. Comparteix el seu posicionament que les relacions laborals, en aquest sector, haurien

de servir per equilibrar competitivitat, qualitat i retorn social i que la formació és essencial a totes les categories de l'empresa, sobretot en un sector serveis on les persones són molt importants.

Mentre que respecte al debat de la temporalitat, mostra el seu acord en que calen solucions, discrepa que degut a la ultra-activitat hagin caigut gaires convenis col·lectius. En canvi, sí posa èmfasi en la necessitat de vigilar la preeminència del conveni col·lectiu al conveni d'empresa, ja que és, al seu parer, essencial per evitar competències deslleials.

Torn d'intervencions

Se succeeixen diferents intervencions expressant preguntes, reflexions i opinions al respecte de la temàtica.

Es pregunta als ponents si existeix algun estudi comparatiu respecte a la precarietat laboral entre el sector turístic i altres sectors de l'àmbit dels serveis. També si existeixen altres convenis específics a part de l'hoteler i el de la restauració, ja que en el sector turístic hi ha moltes altres professions i activitats (guiatge, traducció, ...). Finalment es pregunta si des dels sindicats o des de la patronal s'està impulsant algun treball de prospectiva per visualitzar quines seran les professions de futur lligades a l'activitat turística i si s'hi està treballant en l'aspecte de la formació.

Els ponents responen que sí existeix un estudi comparatiu que mostra que a nivells de salaris, sempre i quan es respecti el conveni, hi ha sectors en una pitjor situació que el turístic. Detallen que existeixen convenis més enllà de l'hosteleria i la restauració, i posen l'exemple de les agències de viatge. Finalment, consideren que existeix un problema de formació per a certes professions relacionades amb el turisme. Si la formació de directius sembla que és molt bona i prestigiosa, costa trobar persones amb ganes de formar-se en altres professions, com poden ser cambrers o recepcionistes.

Seguidament es llisten algunes reflexions expressades pels participants al llarg de la sessió:

- Es considera la negociació col·lectiva com un factor essencial d'estabilitat pel sector, fins i tot per a les empreses, ja que elimina la competència deslleial a nivell de reducció de costos salarials. En aquest sentit, es comenta que si bé la xifra exposada per Ricard Pérez respecte al despenjament de convenis de l'any 2017 és més aviat insignificant, no ho van ser les d'anys anteriors, i especialment en el període 2012-2015.
- Es considera que caldria revisar la normativa referent a les externalitzacions, per tal de no permetre externalitzacions de l'activitat principal, com per exemple el cas de les cambres de pisos, en els hotels. Les externalitzacions haurien de ser, teòricament, per incrementar l'especialització productiva, però actualment s'utilitzen per a disminuir costos i minimitzar la força organitzativa dels treballadors. Tanmateix, es comenta que els tribunals només les consideren frau de llei quan es detecta una cessió il·legal de treballadors, és a dir que és l'empresa que contracta qui organitza la feina dels treballadors de l'empresa contractada.
- Cal lluitar conjuntament contra els fraus de llei. En aquest sentit es considera molt important disposar d'una alta capacitat inspectora en l'àmbit del treball i es proposa reforçar-la permetent a la Guàrdia Urbana que de forma similar al que ja realitza en l'àmbit de les llicències d'activitat, pugui sol·licitar els contractes de treball als empresaris, aixecar una acta i enviar aquelles irregularitats detectades a inspecció de treball.
- La formació i la formació contínua és clau, per bé que sol ser escassament valorada en sectors precaritzats. En aquest sentit es destaca el compromís que va adquirir

l'alcaldesa de Barcelona d'impulsar un programa formatiu potent i ben estructurat, adreçat a les categories intermitges, el qual encara no s'ha desenvolupat per discrepàncies entre sindicats i patronal per si s'ha de realitzar en horari laboral o fora d'aquest.

- Existeix el temor que l'adopció de la tecnologia, comportarà, en un futur, una substitució de la mà d'obra i una disminució del nombre actual de llocs de treball. Sembla que aquest fet, pot ser rellevant, especialment, en totes aquelles tasques en les quals una persona no aportï valor afegit.
- La qualitat hauria de convertir-se en el factor competitiu per mantenir l'atracció turística de Barcelona, especialment en un moment com l'actual en el que es comencen a intuir certs símptomes d'esgotament.
- Existeixen àmbits relacionats amb l'activitat turística en els quals l'Ajuntament podria aplicar certes consideracions respecte a aspectes formatius o en la negociació col·lectiva. Aquests són, entre d'altres, TMB o B:SM.

Rosa Bada comenta que hi ha un canvi de data respecte a la següent sessió programada pel 09 d'abril, que es realitzarà el proper 11 d'abril.

Sense més intervencions es dona per finalitzada la sessió.